

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Kazinczy-utca 808. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hová az előfizetési pénzek és reklamációk küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler (Neu-Mark 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész lven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési fölhívás

„Székely Hirlap“

Politikai, társadalmi- és a maros-vásárhelyi „Jogász-Egylet“ közlönyének

V-ik évfolyam második felére.

Előfizetési díj: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 forint. Évnegyed-re 1 frt 50 kr. o. é.

Az előfizetési díj, légezészerűbben postai utalvánnyal, a „Székely Hirlap“ kiadó hivatalának Maros-Vásárhelyre, küldendő.

Teendőink a székelyföldön.

III.

Ha a szives olvasó elébbi cikkünket figyelemre, méltatta kétségtelenül megbotránkozott azon, hogy a székelyföldünk „örökösödési“ meg nem emlékeztünk; azonban szolgáljon mentségünkre, hogy ezt „szándékosan“ azért tettük, hogy most első sorban erről mondassuk el nézetünket.

Igen sok a jóból, igazán elmondhatjuk ásványvizeinkre, de az is igaz, hogy mindez ideig nem tudja az ember fia egyik, másik mire jó. Tudunkra eddigelő vegyontva vannak az előpataki, borszéki és Bibarczfalván levő borhegyi kutak vizei, Kászon, Jakabfalva, Kovászna, Homorod, Korond, mind meg annyi híresnek proclamált ásványvizekről csakis a szóbeli recomendációk után bírnak tudomással.

Mindinkább satnyuló emberfajunk pedig korunkban nyakra főre igazítgatja és tatarozza porhüvelyét, s télen nyáron a nagyobb városok kereskedéseiben az ásványvizek keresett cikkek. Tessék bárkinek egy ilyen árjegyzéket megtekinteni, s szomorúan fog meggyőződni, hogy vizeink merőben hiányoznak, pedig ezek aránylag igen jól fizetett áruk.

Sietni kellene azért intézkedni, hogy jelesebb ásványvizeink haladéktalanul vegyontassanak, a bel- és külföldi orvosi fakultásai ezekkel megismertessenek s ugymondva, ásványvizeink a világba bevezetessenek; Pesten, Bécsben s más ilyeszerű városokban egy pár renomirt orvos kezdje meg betegeinek ez vagy amaz ásványvizzeli élést rendelni, s észrevétlenül keresett cikké válnak azok.

Nem gondolja az ember, de ha jelesebb ásványvizeinket a külföldi piacra kivihetjük, sok embernek ad ez kenyeret kezébe.

Üveggyártás vagy palaczk készítés, a sok láda, mibe ezeket elcsomagolják és a fuvarberek az ásványviz helyétől a vasuti állomásokig, mind meg anyi biztos jövedelemforrások a nép számára.

Ha egy kissé előre gondoltunk volna, most a bécsi világkiállításon ott kellend vala lenni a

tudomány elvei szerint vegyontva a Székelyföld minden gyógyvizeinek, s mellettük több nyelvű leírásban distingvált gyógyerejüknek, s ma már a nagyvilág tudna beszélni gyógyvizeinkről.

A gyógyhatás leírásával mellőzendő lenne a tulzott humbug s nem kellene annyi minden nyavalyát beleírni, mint ez, vagy amaz ásványviz által gyógyítható, hanem szigorúan az igazságot tartva szemelőtt mondani meg különös biztos gyógyerejét.

Igen nagy ajánlat mellett az ásványviz gyógyereje a szentelt víz hatására redukálódik.

Mi olvastuk a bibarczfalvi borhegyi ásványviz mellett kiállított ajánlatot, s nem tulozunk, midőn állítjuk, hogy az szinte minden betegség ellen gyógyerővel bírónak lett bemutatva.

Az eféle tulzott magasztalás nevetséges.

S lám a borhegyi viz a szomszéd Oláhországba nevezetes kiviteli cikk, Brassóban nagyba fogyasztják, ha nem is betegség ellen, de bor mellett.

Ásványvizeink tehát csak úgy válhatnak vegyontva, tekintélyes orvosi ajánlat mellett a világba vezetettnek, ez pedig magától meg nem történvén, nekünk kell a fogatosításhoz hozzálátnunk, e nélkül a vasut pénzünket elviszi, de vissza nem hozza.

Ha körülnézünk mindenütt látkörünket lombkorus hegyek zárják el, hatalmas bükkösökkel itt-ott fenyvesekkel és legkisebb mértékben tölgyfaerdőkkel.

Ez a székelyföld kincses kamarája: szokta nagy optimismussal atyámfia mondani.

Van is igaza annyiban, hogy nagy küzdelemmel vandal erdődulással, ezen kincshalmazból faricskál le egyes forintokat, sőt ha számbavesz-szük az idővesztést, székér, és marha rontást, mivel a havasi fa piacra vitele egybekötve van, a mit a kincshalmazból székely atyámfia zsebre rak, nevetséges kevésre redukálódik.

A székely nem bír fogalommal az idő értékéről, s midőn saját számlájára dolgozik a végett, hogy valami nyers anyagot piaci áruvá tegyen, idővesztést, marhája romlását számításba nem veszi.

Kell-e ezen áltásunk bizonyítására világosabb példa, mint a csiki és udvarh elyszéki székelyek fakeskedésének gondos megfigyelése; legmagasabb számításban 20 frt értékű áruval, míg azt a piaczra elviszi, menet, jövet 8—10 napot fuvarozásban tölt el, s míg ezen árut elállítja, szintén ennyi napjába „kerül; tessék utána számítani 20 napi idővesztés s ebből nyugton veheti felét még legalább két ígás marha igénybe vételére s mellé az áru értéke, meg van-e a vételárral fizetve? Ilyen az atyafiak mészkereskedése is, s kivált most midőn a vasutan olcsó és jó meszet bőven kaphatni, saját tapasztalatunk után állítjuk, hogy mészko előteremtése, kiegészése pénzen vett fával, elfuvarozás messzi földre összeszámítva nem jövedelmez a meszes székelynek naponként 20 krajczárnál többet.

Mindezen tapasztalati igazságoknak természetes folyamánya, hogy az eddigi keresetmódok többé nem elégségesek a székely megélhetésére s az a föld, melyhez ő akkora odaadással ragaszkodik, nem képes őt fenntartani.

A kimélytelenül letarolt erdők földje kopáron meredez égbe, a használható fa alig hozzáférhető, messze helyeken található immár fel, s ha még az erdő szabályozások megtörténnek, és az állam, köteles felügyeleti jogánál fogva, a további cape-rapet beszünteti, ezen keresetág szinte végképpen megszűnik, s a székelyföldi országutak vadon költészete nem sokára elvész, nem lesznek az országutat elzáró doczkás karavánok; a közhelyeken, mint az ország istállóiban szabadon étkező fürge lovak, s itt a nap lementével rögtönzött utszéi szállodák, hol pipafüstnél magok az atyafiak helyettesítik otthou maradt menyecskeiket, s készítgetik puliszkás est ebédjüket.

A választó ülés, melynek elnöke elejen Ivácskovics aradi püspök volt, a ki csakhamar, mivelja jelöltek közé tartozott, lemondott az elnökösködéstről s helyét Metianu foglalta el.

A szavazatok, melyek összesen 108-ra mentek, következőleg osztak meg: Ivácskovics Procop kapott 78 szavazatot; Popása 20, Popea 2, Metianu Babesiu 1, Macelariu 1 román Miron 1 és Gligorasiu, 2 szavazatot.

Minek folytán a görögkeleti egyház metropolitája ma Ivácskovics Procop. Az új metropolitáról száryaló hírek kedvezőleg hangzanak s remélni engedik, hogy teljesen helyén lesz azon székben, melyet előde oly fányesen s akkora méltósággal betöltött; folytatni fogja elődének azon törekvését, mely szerint a román lelkese-dést a higgadt józanság medrébe terelni igyekezett.

Az ösiségi nyiltparancs 8 és 9-ik §.

Az ösiségi nyiltparancs 8-ik §-a rendelete szerint „a törvényes örökösödés iránt, eddig létezett szabályok minden az ált. polg. törvénykönyv életbelépte előtt történt halálozásokra alkalmazandók a 9. és 10. §§-ban foglalt megszorításokkal.“

A 9-ik §. pedig így intézkedik, hogy az ált. polg. törv. k. hatályba lépte előtt keletkezett öröklési igények örökösödési perrel csak akkor érvényesíthetők, ha az ilyes igények keletkeztétől 32. év még el nem telt. De az ilyes igények iránt, különbeni elenyészésük mellett a polg. törv. k. hatályba lépte napjától számítandó egy év alatt a per megindítandó.

Ezen két egybefüggő s egymást kiegészítő pontból önként következnek:

hogy azon öröklési igények, melyek keletkeztétől a p. t. k. életbelépte napjáig 32 év elmúlt, az iránt örökösödési per többé nem indítható;

hogy ha 32 év ez időpontig el nem múlt, vagy az által. p. t. k. hatályba lépte napjától számítandó egy év alatt a per meg kellett indítani, különben az ez iránti igény elenyészett.

Minden örökösödésnél tehát, mely az idézett törvény keretébe esik, elmellőzve minden más körülményt egyedül az veendő figyelembe, valjon a kitűzött időpontig 32 év elmúlt-e vagy sem?

Ha elmúlt, úgy pernek többé helye nincs, ha pedig el nem múlt, akkor az ált. ptk. hatályba léptétől számítva egy év alatta per meglett-e indítva? Ha nem

ett e záros határidőben megindítva, úgy pernek ismét nincs helye, mert a 9. §. folytán elenyészett az öröklési igény.

E törvény kiterjed minden törvényes örökösödésre, legyen bár a pert kezdő, egyenes leszármazási ágon is.

Lássunk esetet, hol e törvény az egyenes ágon leszármazókra nem alkalmaztatott. — Szerény véleményünk szerint pedig törvénytárgyának ott, hol a törvény világosan szól — helye nem lehet; ott a 8-ik §. a „törvényes örökösödésről“ a 9-ik §. az „öröklési igényekről“ tesz említést; törvényes örökös pedig először is az egyenes ágon leszármazó, s hogy erre idézett törvény ne lenne alkalmazható, hogy az egyenes örökösöknek a záros határidő alatt öröklési igényét ne kellett volna bejelenteni, ha az már megnyílt, a törvényben sehol kitüntetve nincs, s miután a törvény kivételt senkire sem tesz, önkéntesen értendő, hogy bizony az egyenesen leszármazó örökösre nézve is elenyészett az öröklési jog, ha az egy év alatt pert indítani elmulasztotta.

Legkevésbé jöhet tekintetbe, valjon az örökösödési per polgári vagy nemesi birtokért lett-e folyamatba téve, mert az 5. §. az általános polg. törvénykönyv hatályba lépte napjától számítva felhozott különbségeket teljesen megszüntette; de ettől eltekintve, hivatott §-ok örökösödéstől általában intézkednek különbséget az egyenes- vagy oldalági örökösödésre nézve föl nem állítatnak, tehát ez intézkedés minden néven nevezendő örökösödési esetre kiterjed.

Nézetünk szerint e §§-sok alóli kivételnek még akkor sem lehet helye, ha a pert támasztó a törvények hozatala illetve, életbe lépte alkalmával kiskoru is volt; mert ha az öröklő kiskoru ott van a törvény által kirendelt gyám, s ha ez amannak érdekeire felügyelni elmulasztja, mulasztása hátrányaiért egyedül felelős.

Közlöttük fentebbi észrevételeinket s igen óhajtanók, ha ezen practicus kérdéshez egyetünk tagja vagy a szakközönség közül valaki még hozzá szólna.

Mely esetekben igényelhetők a bírói utazási díjak?

Hogy a bíró eljárással szoros kapcsolatban álló díjakat concret esetekben fizetni kell, kétségtelen.

Hogy például a polg. törv. rend 356. §. szerint na képviselő kirendelését a bíróságra bizta, a végrehajtató a végrehajtási költséget előlegezni, továbbá a visszahelezési ügyekben, vagy olyanokban, melyekben a helyszíneni megjelenését a bíróságnak, az ügy természete követeli és teszi szükségessé, a bírói napi és fuvardíjakat a felek fizetni, illetőleg előlegezni kötelesek, — az helyes és kifogást nem szenvedhet. De hogy például világos adóssági keresetekben, melyekben a bíróság az érdekelteket székhelyére idézheti, s ennek dacára a tárgyalás helyül más székhelyén kívül eső helyet tűz ki, fizetendők legyenek a bíró napi és fuvar díjai, azt correct-nem találjuk.

TÁRCSA.

Bátori Zsigmond fejedelem parancsa a n.-váradiakhoz.

Egy bizonyos néposztály az idő különböző korszakain keresztül nem igen változtatja phisiognomiáját. A magyar városok iparos polgárai épen azok voltak ez előtt pár évszázaddal, a mik most, szerették az újítást, élénk részt vettek a kor eszméi által fölkeltett mozgalmakban. Különösen a reformáció korszakában illik rájuk jellemzés. Azon időkben a iparos polgárokra nézve épen az volt a vallás, a mi napjainkban a politika, az iparos polgárelhagyta műhelyét, megszakasztotta a családjának tápotadó munkát, hogy hallhassa az új eszmék szónokait, a lelkesedés gyakran annyira elragadta, hogy tulzásokba is ácsapott. Ezekből, természetesen, zavargások és rendtelenségek következtek, melyek gyakori panasza adtak okot a fejedelemhez; a fejedelem belefáradván a panaszkokba, egy-egy kemény rendelettel vetett véget a zavargásoknak. Báthori Zsigmond fejedelem egy ilyen levelét van szerencsénk közölni a következőkben, mely Nagy Várad iparos polgárainak a hitújítási tulzó buzgóságuk fékezésére volt a fejedelem által a város főbírájához küldve. Közljük azt, mint a mely nagy világot vett a korra, s mint a melyből kitűnik, hogy a magyar városok iparos polgárai azon időkben épen oly tulzók voltak a hit újításban, mint ma a politikában, s a melyből kitűnik az is, hogy akkor könnyebben el lehetett banni a vallásos, néppel

Felhozzuk e kérdést, mert határozott megoldását eddigelő még nem láttuk.

Pedig az ily eljárás távolabb eső vidékeken nagyon is gyakori, s esetek fordultak elő, hol az illetén képzett ut- és napi díjjak a substretumát jóval felelülhaladták.

Felszólalásunk nagyon is méltó, mert vannak bíróságok, melyek székhelyükön kívüli helyre tűzvé ki tárgyalást, nap és fuvardíjakat számíttunk, s azokat maguknak nyomban ki is fizettetik; első sorban terhelvén az által az ügyvédet, ki sajátjából előlegezni kénytelen, közvetve pedig a feleket, kik az ügyvédek ezen helytelenül bár, de a körülmények kényszerűségénél fizetni kellett összeget megtérítendő kötelesek.

Nézetünk szerint ily esetekben, midőn a helyszíneni megjelenés szükségessége a per természeténél fogva fenn nem forog, s a bíróságnak mind a mellett tetszett a tárgyalást szükségtelenül székhelyén kívül eső más helyre kitűzni, napi díj és fuvar czímen követeléseket felvenni joga nincs.

Az igazság szolgálatát egyik intentiója az öletség levén, ezt ha szintén gyorsítva lenne is a fentebbi eljárás által a perek letárgyalása, feláldozni az utóbbi rovatára nem lehet,

A m. kir. igazságügyminiszter 27023. sz. a kelt körrendelete az összes e. f. kir. törvényszékek elnökeihez és a járásbírákhoz.

Magánfelek részéről gyakran tétetik panasz az iránt, hogy őket nem érdeklő ügyekben a közhatalóságoktól hozzájuk intézett levelekért postadíjt kénytelenek fizetni.

Ezen panaszok, melyeknek tárgyalása az ügy érdemével arányban nem álló sok időt és munkát vesz igénybe, főképp onnan származnak, hogy a közhatalóságok a magánfelekhez intézett postaküldemények czímzésénél a megállapított szabályokat nem mindig követik.

Ezen szabályok szerint a magánfelekhez közszolgálati ügyekben intézett levelek borítékára mindenkor ráírandó: „Portomentes, közszolgálati ügyben“; a magánügyet tárgyzó levelekre ellenben mindenkor: „Hivatalos, portoköteles“ irandó, s ezen megjegyzések színes írónnal vagy tentával aláhuzandók.

Minthogy a bíróságoknál is fordulhat elő kövizsgálati, például fenyítő-vizsgálati ügyben magánfelekkel posta utján való vitelbérmentes érintkezés szüksége: magánügyekben pedig a bíróságok, mint az 1868. 54. t. cz. melletti közvetítését többször kénytelenek igénybe venni, — a (czímmel) a főbbi postaszabályokat tudomás és alkalmazás végett azon megjegyzéssel kívántam közölni, hogy az idézett törvény eseteiben, midőn a kézbesítési költségek a felperes által előlegeztetnek, a hivatalos levél a borítékra ragasztandó postabélyeg által bérmentesítendő.

Buda-pestén 1873. aug. hó 28 án,

Dr. Pauler Tivadar, s. k.

Mi hir külföldön?

— Poroszország nagyban élvezi győzelmes hadjáratának eredményeit. Csak most ünnepli győzelmi em-

mint ma a politikai tulzókkal. A rendeletnek, ezen kívül sajtóságos és eredeti typusa van. Báthori Zsigmond rendelete így hangzik:

Praemissis praemittendis. — Hit igazításnak, az mi nem tidolgotok hadjatos békét. Szablya kopja katonához illendő fegyver az ti dolgotok. Te pedig Király György uram felnyisd a szemedet, meg lásd mit cselekszel, ki előtted vagy a szolgáló rendnek, szájakon tartsd őket jövendő háborúságra semmi okot ne adgyatok, se protestatiókkal ne fenyegetsetek senkit, se egybegyűlésekkel közönségesen magatok tulajdon balgatog felfuvalkodásokból hitet ne igazgassatok; mert valaki lészen kezdoje, — vagy kapitány, vagy lovász, vagy pap, vagy secularis, egy istrang szálat meg nem kíméltek tölle. Egy néhányatokra nem szollok, de ha mindnyájan oly vitéz emberek volnátok, az mint hitet tudtok igazgatni, eddig régen Constantzinapolyból is kiűztük volna a Törököt. Darabos Gáspárt és György Deákot a bestye áruló kurafiakat kivond a Lajstromból, mindegyaránt elűzd, Váradon se hadd őket lakni. Ha én szolgálaim voltak a bestyekurafiak, szabott régulat én előmbé ne hozzaak. Ebbe ha másképpen cselekszel, gondold te magad mi következik belőlle. Ti pedig, kik jámbor és tősgyökeres Nemes Renden kívül valokvagytok, Birák, Város beliek, és Váradifő Polgárok, minden Renden, szántás kapálás az ti dolgotok, nem hit igazgatás, nem paraszt emberhez illik az hit igazgatás, sem Vargához, sem Szócshöz, sem a protestaival való fenyegetés, sem egy per bestye áruló kurafiához is, Valeté. Datum Albae Juliae 2. Junii Anno 1597.

ékének, — mely nem tudhatni Borusiát vagy Victoriát ábrázolja-e, — fényes leleplezési ünnepélyét, s csak hamar utánna szept. 6-án gyarapodott a kincstár azon 250 millió frankkal, melyet Franciaország, mint a reá rótt óriási ötezer millió hadi kárpótlás utolsó részletét megfizetett.

Ennek következtében sept. 9-én megkezdett Verdun erősségnek kiürítése, s eddig be is végeztetett.

Franciaország az idegen megszállás nyomasztó terhe alól megszabadulva, visszaadott önmagának s függetlenül intézkedik sorsa felett, csak az átkos belviszály által sodortatva, ne fordítan a fegyverét önmaga ellen.

A „Prov. Corr.“ kiemeli, hogy Franciaország Thiers sikerteljes politikája által volt képes kötelezettségének oly hihetetlen gyorsasággal.

A „Temps“ szerint a miniszterium meggyőződve a monarchia visszaállításának lehetetlenségén; elhatározta Mac-Mahon mehatalmaztatását 5 évre meghosszabbítani.

Az olasz király csakugyan előbb megy Bécsbe e hó 17-én, s onnét 22-én Berlinbe, kísértetve külügyministere és a tanács elnöke által.

A szabadelvű olasz lapok örömeiket fejezik ki, a király bécsi útja iránt; az „Opinion“ írja: ez utazás bizonyítéka az Olaszország és Ausztria közti szívélyes viszonynak s annak, hogy Ausztria népei sorsa javításán fáradoz, s nem foglalkozik a visszatartás hiu ábrándjával az alpokon túli új osztrák birodalom függetlensége s ereje Európára nézve a rend s béke biztosítéka.

Nem csak Olaszországban, hanem egész Európában nagy érdekeltséget keltett Lamarmora olasz államférfiúnak „kissé több világosságot“ czimű műve, melyben leleplezéseket közöl a 1866-ik bíboru alkalmával, a porosz olasz hirhédvéd- és dacszövetség körül kifejtett diplomatiai celszövényekről; tisztázni kívánja magát az elleue emelt gyonúsításokkal szemben, s egyszersmint kimutatja, hogy Bismark nem volt válogatos az eszközökben, hogy czélt érhesse.

— Spanyolországban nem képesek a rendet és fegyelmet helyreállítani. A Carlista Doregarrai elfoglalta Vianat, melyet 150 ember védett, s az erdőket felgyújtotta. Valencia és Granada tartományokban zavarok vannak a visszaállított közvetett okok miatt; Vínarésben a fegyelmetlen önkéntesek a szolgálatot megtagadva, lefegyvereztettek; Biskájában Barbastro ezrede fellázadt. A madridi kormányzó Hidalgo tábornaknak önző kíméletlen eljárása miatt több törzsiszt beadta lemondását, később 12 tábornok is. Több Bergába indított ezred nem akart Manréza városán tul menni, 4 tisztjüket megölték. Ezteklár bárba Sarez Ferencz parancsnok alatt 400 ember hősileg védte 8 ezer ellen, rommá löve elfoglalták a Carlísták, benne 600 puskát 500 gránátot s 70,000 töltést kapva. A kormány sargei Navarát elhagyva az Ebro vonalra huzodnak. A Carlísták Estallát erősítik, a liberálisok pedig 12 ezernyi sarget küldenek oda éjszokról, úgy látszik itt eldöntő ütközet készül.

Ennyi baj között mindenki örömmel üdvözli a népszerű új ministeriumot.

A sept. 8-iki kortes ülésben tett jelentés az új ministerium megalakulásáról. Kastelár a ház tetszése között mutatta be az új ministereket, mely alkalommal kifejtette követendő politikáját. — Ő a federatív köztársaságot képviseli, s a spanyol nemzet fényes múltját ecsetelve figyelmezteti a szövetséges köztársaság előnyeire, mely egyedül képes a nemzetet fentartartani, kik ezt megtámadják, a szabadságot támadják meg, s Franciaország példájáról tanusítja, hogy a köztársaság lerovatása után, nem más, mint a dictatura következnék; de azt mondja a tovább, hogy a demokratia szabadság és federatív mellett a kormány első helyen ahaza és nemzet egységét képviseli, skárhooztatja a demagogiát kéri a szabadelvűket, hogy ne csak elvonteszméket hirdessenek, hanem tettel támogassák akormányt, a rendfenntartásában s a karlisták legyőzésében.

Néhány szó a tervben levő egyházi zenekarról

Tudjuk, hogy városunk közművelődésének e nevezetes tényezője, egy zenekar felállítása és fenntartása, rég ohajtott, de még mindig csak ohajtott czél. Hogy műkedvelőkből felállítandó zenekar egy kis erélylyel, anyagi segélylyel könnyen állandóvá tehető, az kétségtelen; arra reményünk lehet, ha visszagondolunk a műkedvelő szintársulat régi és közelebbi működésére, midőn a zenekar is — elég rögtönözve — össze lett állítva és egyköt próba után, ha nem is kitűnően, de elég szép sikerrel közreműködött. Egy egészen alaposan szervezendő „egyházi zeneegylet“ létesítése már meg van pendítve, nemcsak városunk zenészei előtt, de olyanok előtt is, kik e czél iránt lelkesülve, annak elérését erélyük, buzgalmuk által siettetethetik. Nem győznénk elég példát hozni fel arra, hogy városunknál kisebb városok, hányan dicsekedhetnek azzal,

Mi hir városunkban?

— **Biztos forrásból értesülünk**, hogy Erszényes Elek és Dékány Róza jegyet váltottak és menyegzőjük még e hó folytán meg fog történni.

— **A honvédség számára készülő**, barackokat a mészárosok rétfjén el kezdték építeni; ugy halljuk, hogy a jövő tavaszra egészen készenlesznek. Az építkezéssel Szabó János honvédezredes van — hallomás szerint megbízva

— **A cholera megszűnését**, városunkban, ha nem is mondanók, eléggé hirdeti az, hogy a gyümölcsárulás fel van szabadítva, mindazonáltal ovatosságra intjük a közönséget, mert a cholera az a különös szeszélye van, hogy hamarabb felkeresi azt a gyomrot, melyben gyümölcs — mint azt, melyben rostélyos van.

— **Hynem** Csanádi Béla kir. aljárásbíró és Autalfi Berta, Autalfi Gábor kir. táblai bíró bájos leánya tegnap tarták esküvőjüket. Aldást kívánunk a szép frigyre.

— **A szurdék ügye** csakugyan mozog. Tisztelt polgárok! Szeretett városunk közegészségi ellenségét, a szurdékbeli posványt, ezen hatóság ártalmatlanná és egy tiszta levegőjű piaccá akarván feltöltés által változtatni, hogy ezen célt mielőbb elérhesse, mulhatatlan szükség a közös ellenséget, közös erővel, közös akarattal kiirtani. Felhivatnak tehát minden jó és hasznos iránt ismeretes buzgalmu polgárok és lakosok, hogy fennirt célra, a cél hasznosságához és módukhoz, adományaikat, legyen az pénz, ígás-, vagy tenyeres-napszám — felajánlani és ajánlataikat a kiküldött biztosok könyvébe feljegyezni és a közérdek iránt áldozatkész részvétüket, mely foly, mint a víz és fellobog, mint a tűz — ez alkalommal is tanusítani sziveskedjenek. M.-Vásárhelyt, 1873. aug. 28. Marosi főkapitány. Üdvözljük főkapitányunkat ez üdvös kezdeményezésben, és sikert kívánunk.

Dürüczkölő.

Hogy a kirakat, melyet az „Erdély“ keresztyén szívű ujdondásza szívének erenyeiből az „Erdély“-ben közszemlére kitett, teljes legyen, nem maradhatott el belőle a denuntiatio sem. Denuntial bennünket és a „Székely Hírlap“ ot a lap tulajdonosának a jogász-egyletnek, s keresztyén szeretettől áthelyült szíve aggódva kérdezi, hogyan fogunk majd sáfarkodásunkról a jogász-egylet előtt beszámolni. Köszönjük az érettségű való érdeklődést, azonban szívesen kérjük, ne tessék értünk aggódni, mert a mi számadásaink rendben vannak. Nem is hisszük, hogy szükség legyen azoknak előterjesztésére, mert a jogász-egylet igen jól ismeri a denuntialót, ez is megelégtelte már arragantíáját és ferdeségeit. Akkor kompromitálta a „Székely Hírlap“ a jogász-egylet érdekeit, a midőn ön volt annak ujdondásza, elkövetvén azon impertinentiát, hogy a jogász-egylet jobboldali székely házába ön baloldali maszlagot csempészett be titkon baloldali kábító fluidomokat árulgatott. Élénken emlékszünk, mennyire megbotránkoztott mindenki, kinek jellemről más fogalmi vannak, mint önnek, azon, hogy a két kulacsosságo ide is be merészelte csempészni.

Azt az igazságot, melyet Cserei barátjának s talán alter egojának oly kimerítőleg megmagyaráztunk, ön sem akarja érteni, hogy t. i. egy erkölcsi testület annál erősebb szolidabb, minél több intelligens tagokból áll, s hogy tehát a ref egyházi képviselőtestület az egyház érdekei ellen cselekedett, midőn a minapi választás alkalmával oly kevés intelligens egyént választott be a consistorok közé, a mire ön egész büszkeséggel azt mondja, hogy hát nem intelligensek-e dr. Knöpfler Vilmos, egy jogtudor és egy ügyvéd. Nem veszi-e észre mekkora sérelmet követett el saját népe ellen, midőn az általa megválasztott tizenhárom tagból, csak hármat mond intelligensnek, s ezek közé példás szerénységgel a jogtudort is beleteszi. Dr. Knöpfler ellen nincs szavunk; ő városunk legintelligensebb polgárai közé tartozik; megválasztását azonban nem intelligensségének, hanem azon körülménynek tulajdonítjuk, hogy ő a takarékpénztár igazgatója; még a lett volna szép, hogy a pénztárnok saját igazgatóját is kiballotirozza! Az ügyvédről is megengedjük, hogy az intelligensek közé tartozik; hanem a jogtudorról ezt merőben tagadjuk. Nem harag szől belőlünk, a midőn olyat állítunk, a mit mintegy számtani problémát ad ungven tudunk bizonyítani. A bizonyítás így hangzik: azt az embert, a ki a legesekeleyebb dologban is más uton jár, mint a melyt az intelligencia tapos, a ki a nem intelligensek által kinézett járatlan ösvényen botorkál, a ki testi lelki barátját is a nem intelligensek osztályából választá azt, ha még akkora jogtudori diplomát képes is bemutatni: nem sorozhatjuk az intelligensek sorába q. e. d.

Ön kebelbarátjával, Jónással újra fölleveníti a tor-dai ügyet, s minthogy a nagy férfiak eszméi összetalálkoznak, mindketten azon nézetben vannak: hogy abból reánk homály háromlott. Pedig védenzeik érdekében sokkal jobb volna arról hallgatni. Mi kiigazítottunk egy félreértést, a mivel szolgálni mindig készek vagyunk, a mikor félreértetünk. De azon tényt, hogy önök védenzei tul-zott baloldaliaskodásból egy olyan pénzért megtekintését akadályozák, melyről az egész világ tudta — csak ők nem

tudták, — hogy benne sikkasztás történt — ezt a tényt sem az „Erdély“ keresztyén szívű ujdondásza meg nem senmisítheti, sem Jónás — ha hordószámra gyártja is a cholera cseppeket — azokba bele nem fúlaszthatja.

Ezekben ezuttal végeztünk az „Erdély“ keresztyén szívű ujdondásával, ezuttal — mondjuk — mert miután ezélba vettük a környezetünkben mutatkozó ferdeségeket, hiábanvalóságokat primitív szerkezetű malmunkban érdemleg megdörüczkölni: a keresztyén szívű ujdondás ferdeségei, hiábanvaló erőlködései s mindenki által meggyűlölt arrogantiája oly bő anyagot szolgáltatnak a mi malmunk számára, hogy azoknak alkalom szerint szert adni el nem mulaszthatjuk.

Jónás közelebbi „cholera cseppeiben“ azt az elmés élezet találta ki: hogy lapunk nem egyéb, mint a ferbliben oly keveset érő Mentovich-blatt. Figyelmeztetjük a „Magyar Polgár“-t, hogy ez a mi „blattunk“ — nagy-körösi barátaink észrevétele szerint — minden keveset érő volta mellett, oly tulajdonsággal bír: hogy mindig megveri a — filkót.

Midőn lapunkat épen bezárandók volnánk, beállott hozzánk Imreh Sándor nyomdavezető ur Soos Kálmán jogtudor urnak azon izenetével, hogy azon esetbenn, ha az „Erdély“ ujdondásza lapunk mai száma „dörüczköljének“ is tárgyat képeznék, oly indokoltfeladás van zsebében a „Székely Hírlap“ ellen készen, hogy annak benyújtása következtében azonnal felsőbb helyen beszüntetnék lapunkat. Mire mi Imreh Sándor urnak azt válaszoltuk: nem tudjuk minő összeköttetés van Soos Kálmán jogtudor ur s az „Erdély“ ujdondásza közt, de legyen bár mi, a jogtudor ur tegye a mit jónak lát; mi az „Erdély“ ujdondászára, dacára ezen magas protectionak a meghatározott porciót kimérjük E cselekvény 'is azok közé tartozik, melyek önmagukát megdörüczkölik.

Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi kir. ítélőtáblának 1873. sept. 15-én tartott nyilvános ülésein következő ügydarabok adatnak elő.

I. Tanács polg. ügyekben.

Binder Mihály k. t. bíró által.
Vizakna község, Déési V. Elek hagy. e., telekkönyv. Ügyvéd Marlin, Rezső esődügy. Gr. Haller I. s t. e. Nyerges I. s t. birtok háborít. i., Istok A. Brusz Gy. e. bérlet megszűnt. i. Müller K. s t. Anter M. s t. e. birtok háborít. i., Schusztzer Gy. Stamm M. s t. e. som. isszahely. Sardeanu G. Gadelmaier J. e. birt. háb. i., Roba Gy. Hajduku Sz. e. adosság i., Maros-vásárhelyi kir. urad. ügyesség Oroszfalu községe e. birtok kiigazítás i., Beldea A. Boka P. e. végrehajt. i., Kech S. Roth e. kártérítés i., Fleischer M. Mihaislasch A. ellen kárt. iránt.

Ferenecz Károly k. r. bíró által.
Bertalan Áron árvái Bibarczfalva község e. Fröhlich Florián, kir. kincstár e. 1287 frt 13½ kr i., Kresztel Jánosné, Varga János e. tekvőségek i., Korbuly Bogdán b. Josika Lajos és János e. zálog visszaváltás i. Sándor Ferenecz, Mátyás János e. felhívás i., Gr. Haller György, br. Szentkereszt Zsigmondnéel. zárlat i., Pálfi Elek, Pálfi István e. kártérít. i., Ugyanazon felek közt kártérít. i. Dr. Gajszágó Joáchin, Bulbuch Bogdán e. zálogjog i. Árkosi József, Árkosi Ágnes és társai ellen osztály iránt. Váradi Ádám és Gyula kárpótlási ügye iránt.

Csergedi János k. t. r. b. által.
Gója Juon, Katsór Gligor e. 230 frt iránt. Dávid Izsák, Trutza Diomida e. 200 frt i. Komra Petra s t. Ujsinka község e. som. visz. i. Mucia Iliszie, Schull Dániel 225 véka gabona. Korbuly Anna, Korbuly Gergely e. som. visz. hely. iránt. Gurarin közs. Safta Sierban Hanza e. 23 frt 45 kr i., Kappel Izrael kir. kincstár e. 254 frt i., Grünfeld Samuel és Salamon, Háner János e. szerződés felbontás i. Konner János, Paulai Mihály e. 51 frt i. Moikán Anna, Lud János e. 80 frt i. Serbán Moise, Serban Vaszilie e. som. visz. i. Bogdán Moisa, Joan Siampu e. 81 frt i. Juon Georga Mészáros, George George Mészáros e. 90 frt i. Szakáts Serban, Rogozea János e. som. visz. Hamer János, Grünfeld Salamon e. 80 frt 24 kr i.

Deési Farkas k. t. r. bíró által.
Rusz Vaszilika, Szilasi Ilia, e. egyház és telek i. Cassián Nátnak, Brengya Juon s t. e. okirat kiállítás i. Istok Bálint, Garai József e. vételár feloszt. i., Wariny testvérek és Eckerlainek, Roth Ede e. 4579 frt 75 kr i. Pana Stan Juonnak, Koda Demeter e. somm. visszah. i. B. Pölnitz Lajosnak, Somkerek Miklós neje e. 100 frt i. Bukur Christinne, Dedelát Niculai 18 darab arany i. Harstein Ábrahám, Horváth Gergely e. 50 frt iránt.

Pogány Károly k. t. r. b. által.
Balog János, Horváth Ferenecz és Balogh Mihály e. igény per. i. Puskás Mihály, öz. Dávid Péterné e. ados-

hogy állandó műkedvelő zenekaruk van, bár e mellett azt is bevallhatják — épen nem szegényükre, — hogy annyi zenészszel, zenei tehetséggel, mint mi, nem rendelkeznek.

E nevezetes tárgyra felhívjuk városunk összes polgárságának figyelmét, mert nem hisszük, hogy volna köztünk olyan, ki a zenének lélekmesítő, kedélymegnyugtató hatását ne ismerné. Tegyük megükévé a dolgot, gondolkozzanak e tárgyról, hogy az október havában összehívandó alakuló gyűlésen, — a czél nemes voltát, és annak elérésének szükségességét teljesen átlátva — minél számosabban jelenjenek meg.

A mi e zene-egylet czimét („egyházi-zeneegylet“) illeti, az több más ily zeneegyletek példájára említettett általunk előlegesen is így. Egy ily zene-egylet czélja azonban soha sem kizárólagosan az egyházi-zenének művelése, bár egy zene-egylet részére, a templomi zene legjelesebb termékeinek exequalása is nagyobb működési tért nyújtana, mint a melyet képes lehetne betölteni: hanem nyilvános helyeken, hangversenyeken, szóval az adandó alkalmakat felhasználva, alkalmat előidézve, minél gyakrabban részesíteni a közönséget a világi zenében is.

Egy ily módon alakulandó zene-egylet, hogy nagy mérvben emelné városunkat, arról mindnyájan meg lehetünk győződve s e meggyőződés, és a szépművészet iránti lelkesedés elég erélyessé tehet, hogy e nemes czél elérését mindenkép siettessük.

Még egy két szó igazmondónak. Ismertünk egy kisasszonyt, a ki fűlig volt szerelmes e névbe Izabella; teljes szívből vágyott e névre, de már késő volt, mert a keresztségbenn Erzsok nevet kapott. Az álnév alá rejtjezők szerencsésebbek e kisasszonynál, mert ők azt a nevet választatják maguknak, mely legszebb, mely leginkább szíjók szerint való. Lám ön ismeretlen barátom, igazmondó ur, mily kedves, mily szép nevet választá magának! Már csak hallása is e névnek igazmondó, bizonyos tiszteletet parancsol. Még sokkal tiszteletreméltóbb volna e név, ha annak hordozója megfontolva, a mit mondani akar, mindig igazat is mondana.

Ön nem mondott igazat a „Magyar Polgár“-ban, midőn azt állítja, hogy mi Tolnai Lajost hívei nyakára akarjuk erőltetni. Szeretnők, ha idézné szavainak azon passusát, mely e törekvéstről tanusodik. Nem, jóakaró barátom, mi ilyest nem akarunk, de hasztalan is akarnánk. Tolnait mi büszkébb, önértetesebb embernek ismerjük, mintsem tovább is meg akarna köztünk maradni annyi méltatlanság után. Ne féljen ön, nem sokáig fogja fogyasztani a muzsikális kút vizét.

A mi törekvésünk oda van irányulva, megértetni az egyház híveivel, polgártársainkkal, hogy ez a Tolnai ellen folyamatban levő perlekedés célra nem vezet, nem válik az egyház becsületére, megsértjük vele a bazai irodalmat, melynek a félreismert pap egyik kitűnő tekintélye. Az ezen perlekedéssel járó hurczolkodás nem neveli egyházunkban a vallásosságot letiporja az erkölcsi életet.

Minden törekvésünk oda megy, megértetni, hogy miután e pernek ily káros szellemi következményei vannak: megszüntetésével az egyház hívei a legnemesebb cselekvényt követnék el.

Már egy kérdésben felhívtuk volt igazmondó urat a bizalmas eszmecserére, felhívjuk ebben is. Mutassa ki az ész és szív előtt megállható érvekkel, hogy egyházunk vallásos érdekében áll e gyalázkodással, egymás meghurczolásával járó per végig lejárataása; mutassa meg, hogy azok, a kik szent odaadás és ragaszkodással viseltetnek nemzeti irodalmunk iránt, örömet találnak e perlekedésben, hogy megtiszteltjük általa a hazai szépirodalmat. Ha mind ezeket az ész és szív előtt megállható érvekkel ön bebizonyítja: mi is önnkhöz csatlakozunk, be nem várva a per kimenetelét, azt fogjuk önnöknek tanácsolni: ülünk önhatalmu statáriumot a pap felett, vessük ki időnap előtt abból a papi lakból; mi is ott leszünk a kegyetlen ítélet végrehajtásánál; míg ön szűrés teszi ki a jobb sorsra érdemes papnak; mi ha egyebe nem jut, kalapját dobjuk ki az utcára.

Hanem legyen ön meggyőződve, mikép e kegyetlen-segnél, nemcsak a bántalmazott család szemeiben ülnének könnyek, hanem az emberi jobb érzés s a hazai irodalom geniusa is egy könnyel szemében nézné ezt a ki-hurczolkodást.

Choleraesetek városunkban

Szeptember 10-étől 12 ig cholera eset fordult elő 3, mind a három meghalt.

ság törleszt i. Takó Sándor, Nagy Károly e. tartozás i., Pap Károly, Stáncs Ayrám egység teljesítéséért. Pap Károly, Csugudán Vaszi e. egység teljesítéséért. Pap Károly, Hetzegan Nicula e. egység teljesítéséért. Pap Károly, Barb Maxim egység teljesítéséért. Popa Mihaila, Beletiu Pável e. ígért összeg kifizetéséért i. Polák Domokos, Betegh Zachar e. hátralék szolg. bér kifizetése i. Mezei János, Rasziu Filep s t. e. birtokbani visszahelyezé i. Kis József. Dengeleg község ellen visszahelyezés iránti.

Dosa Miklós k. t. p. bíró által.

Tibáld Mihálynak ids. Hinc Miklós mint Hinc Berta Tibáld Mihályné természetes gyámja e. gyermek iadás i.

II. Tanács polgári ügyekben.

Pipos Péter k. t. bíró által.

Marian Nastazia és társai, Rusz Petru és társai e. som. visszahelyezés i. Vedian Stefan, Szeika Flóra e. 100 frt i. Lesian Procop, Lesian Juon e. som. visszahelyezé i. Spin községe Ruben Mendel e. birtokháborítás i. Weiss mann Leopold. Lerica Gligor e. 18 frt i. Manaradian Gergely, Olár Todor e. 71 frt i. Orendi Gottfried, Kwiczinski József e. birtokháborítás i. Todoruz Pavel, Micavein Vacutza e. 5 frt i. Rádi László, Fergete Kelemen e. som. visszahelyezés i. Kontor Juon és Kontor Nicolaet Rác Niculae e. tulajdon bekebelezése i.

(Folyt. köv.)

Bécsi tőzsdei árkeet

(Sept. 6.)

5% metallique	69.70
5% nemz. államkölesön	73.20
1860. államkötvény	100.50
Bankrészvény	971.—
Hitelrészvény	243.—
London	111.50
Ezüst	106.—
Arany	5.39
Napoleon arany	8.91
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	77.—
" " " temesi	74.50
" " " erdélyi	76.50
" " " horvát-slavon	76.—

Felelős szerkesztő MENTOVICH FERENCZ.

Főmunkatárs és a jogirész vezetője: Kuti Albert

Hirdetmények.

Sz. 12080—1873.

polg.

Hirdetmény.

A maros-vásárhelyi kir. törvényszék által ezennel közhirrő tétetik, hogy néhai özvegy Szenkovics Miklósné Rákosi Katalin hagyatékához tartozó M.-Vásárhelyt a Széchenyi-téren 544. ház sz. alatt épületes belső telek 1873. sept. 29-ik napjától kezdve két egymás után folyó évre 1873. sept. 22-én d. e. 11 órakor a helyszínen tartandó közárverezésen bérbe ki fog adatni, bérleti szerződési feltételek ezen kir. törvényszék levéltárába az árverezés előtt is megtekinthetők.

M.-Vásárhelyi kir. törvényszéknek 1873. aug. 26-án tartott üléséből

Damokos Antal,
elnök.

Boeskor Mihály
jegyző.

(1—2) (79)

(10)

42—52

Galéne-befecskendezés.

Gyógyit fájdalom nélkül 3 nap alatt minden huyesó-kifolyást, úgy most keletkezőt, valamint kifejtett és egészen idültet.

Központi főraktár az osztrák-magyar birodalom számára:

Maager Vilmos, Bécs,
Bäckerstrasse 12. szám

ára használati utasítással: 3 frt 70 kr. Pesten TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél

Fogfájás ellen.

Ezen ugynevezett valódi indiai kivonat elmulaszt rögtön minden fogfájást, még azon esetben is, ha a fogok ódvosak.

Azert ezen híres szert minden háznál tartani nagyon ajánlatos.

Kapható: Maros-Vásárhelytt, egyedül
(73) —* Fogarasi J. Demeter-nél.

(80)

Legujabb törvénykezési és gazdasági munkák.

Kaphatók Wittich J. könyvkereskedésében Maros-Vásárhelytt.

Adótörvények és szabályok gyűjteménye,

községek s különösen jegyzők számára
irta: Till Antal ára 1 frt 20 kr.

A Telekkönyvi Rendtartás.

és az erre vonatkozó törvények és rendeletek magyarázata tekintettel Erdélyre
irta Zilinszky Imre. Ara 2 frt 40 kr.

Az új szolgabírói hivatal.

kézikönyve

megyei tisztviselők, ügyvédek, jegyzők, és községi előljárók használatára. Ara 2 frt,

Birtokrendezési eljárás

az ország erdélyi részében ára 40 kr.

Kolozsmegye-gyalui egyesbirája által

a községi előljáróságok részére kiadott

UTASÍTÁS

községi bíróságokhoz utasított ügyek tárgyalása és kezelése tárgyában.

mintákkal,

Ára 20 kr. — Postánküldve 26 kr.

Törvényezikk a községek rendezéséről Ára 40 kr.

1873-ik évi országgyűlési törv. cikkek 1-ső füzet 50 kr.

Magyarország és Erdély bírósági szerkezeté és helyközségeinek legujabb bírósági felosztása, ára 1 frt 20 kr.

Függelék a köztörvényhatóságok, községek és az első folyamodású bíróságok rendezésére vonatkozó törvények és k. ministeri rendeletek gyűjteménye. Egybeillesztette Szeniczai Gusztáv, ára 70 kr.

Mezei gazda népszerű vezérkönyve, a mostani viszonyokhoz alkalmazva. Irtá: Galgóczy Károly.

I. rész általános földmívelés, ára 80 kr.

II. rész az állattenyésztés, ára 80 kr.

Kertészet kézikönyve, utasítás a konyha kertészet, virágmívelés és gyümölcs tenyésztés körében, a legujabb kútfők után, irták Galgóczy K. és Farkas M. 80 kr.

Magyar méhészkönyv, vagy utasítás a sikeres méh tenyésztésre. Irtá: dr. Farkas Mihály. 50 kr.

Ügyes Mari, a kis konyhakertész, oktatás a zöldségtermesztésben, 50 kr.

Juhtenyésztés és gyapjuismeret, a juhbetegségek ismeretével és gyógyításmódjával, 50 kr.

Gyakorlati és elméleti sertés tenyésztés. A magyar gazda közönség használatára: Irták: Dely Máttyás és Mihály. 50 kr.

Apró majorság, vagy a baromfi-tenyésztés czélszerű módja számos fametszettel. 50 kr.

A boglyár gyümölcsök, u. m. ribizke, kösméte (egres), málna, szeder, eper, borbolya, afonya, boroka, szőlő, füge és granát alma, czélszerű és jövedelmező termesztése. Különös tekintettel a szőlőlugas művelésre. 50 kr.

A dinnye tenyésztés foglalatja és a legjelesebb honi és külföldi csemege fajok ismertetése, irta Dr. Farkas Mihály számos ábrával, ára 50 kr.

A fatenyésztés, olvasókönyv népiskolák használatára. irta: Lukács Sándor, ára 40 kr.

(75)

2—3

Ingyen és bérmentve.

küldi meg Orlicé R. menyiségstani tanár
Berlin, Wilhelmstrasse 5 legujabb

nyeremények jegyzékét

tudakozódásokra rögtön feleletet küld.

Bizvást ajánlhatjuk a kérdések tételét mindenkinnek.

Az új bélyeg- és illetéki törvény, a miniszteri utasításokkal, ára 40 kr.

1872-ik Törvények gyűjteménye. Hivatalos 8-adét kiadás 1 frt 20 kr, zsebkadás 1 frt 20 kr.

Magyarországban és Erdélyben hatályban lévő egyenes adókra, ezek kivételére és behajtására vonatkozó törvények, s szokások gyűjteménye. Összeszedte Szeniczai Gusztáv. Ara 1 frt 60 kr.

A bélyeg- és jogilletékek, valamint a bélyegdíjak iránti törvény és szabályok legujabb szerkezete. Összeszedte Szeniczai Gusztáv. Ara 2 frt.

Törvény és községek rendezéséről. Magyar ázó jegyzetekkel. Nyolezadrét-kiadás. Ara 1 példánynak 40 kr.

Telekkönyvi oktató.

Irtá Ürmösy Boldizsár Ferencz.

2-ik javított kiadás. Ara 80 kr.

Községi Kalauz

vezérkönyv község- és körjegyzők, községbirák, előljárók, s képviselők használatára.

Számos jegyzetekkel és gyakorlati irománypéldákkal, 2-ik a legujabb rendeletekkel bővített kiadás.

Irtá: Tóth Lajos. Ara 4 frt.

Magyar Önügyvéd,

gyakorlati tanácsadó és utmutató a polgári életben előforduló jogügyletek elintézésére, jogügyleteken tárgyazó okiratok és beadványok magyar és német szüvegű iromány példával ellátva, minden osztálybeliek használatára. Ara 2 frt 40 kr.

Irtá. Tóth Lajos.

Községi közigazgatás, vagyonkezelés és számadások kézikönyve

Irtá: Till Antal.

2-ik javított kiadás.

Ara 2 frt 50 kr.

A m. k. belügyminisztértől, a jegyzői szigorlatra készülőknek ajánlva.

Gazdasági lotényesztés, pályamű, irta: Tompa Béla, számos ábrával, ára 1 frt.

Az ügyes szakácsnő, legczélszerűbben leirt főzés-mesterség középosztályu magyar konyhák számára 40 kr.

Legujabb és megpróbáltabb magyar szakácskönyv, utmutató 1044 legjobb ízű étel főzésért Irtá. Németh Zsuzsa. 80 kr.

Állatgyógyászat, hasznos házi állataink betegségeinek megismertetése és gyógyítása. Irták: Eissenmayer és Göbel, 80 kr.

Kalauz a gyümölcsfa ültetés és nyelés körül. Irtá: Kováts Zs. Ara 1 frt.

A trágyakezelés, népszerű kézikönyve. Irtá Konecsey Kálmán. Ara 50 kr.

A váltógazdaság, vagy az okszerű mezőgazdaszat és falusi háztartás alapelvei. Koszorozott pályamű. Irtá: Mártonffy Zsigmond: 1 frt.

Gazdasági kis tükör a falusi ifjuság számára tandij és olvasó könyvül. Ara 50 kr.

A szarvasmarha, ennek fajta és külemtana, fogisméje, tenyésztése, takarmányozása, hizlalása, stb. stb. betegségei és gyógyításuk. Irtá: Engelbrecht Károly. Számos eredeti ábrával, 3 frt

Általános baromrovlási könyv. Irtá: Dr. Wágenfeld. 81 külön ábrával. Ara 2 forint 60 krajczár.

Koronás szőlőművelés, Irtá Báthi Gábor, ábrákkal 30 kr.